

Norra Ängby Tidning

Årgång 47

Nr 4 • december 2025

NORRA ÄNGBY TRÄDGÅRDSSTADSFÖRENING

**Se bilderna
till nästa års
Ängbykalender**

**Ängbyprofilen Tina
skapar konst av
vatten och rörelse**

**När sotaren
ringer på dörren**

**Nu är slottet
tomt – igen**

inledaren

Pelle Sahl
Ordförande i Norra Ängby
Trädgårdsstadsförening

Bästa Ängbybo

Du har väl sett SVT-serien Så byggdes Sverige. Åtminstone första delen kan jag rekommendera. Där beskrivs lite av hur det gick till när Norra och Södra Ängby byggdes. Det är mycket bilder och filmer som förstås är intressanta för oss Ängbybor. Tyvärr är programledarna tramsiga i överkant, men man får försöka ha överseende med det.

Ängby slott står tomt igen. Åtminstone var det tomt när jag skriver detta. Stadsholmen söker nya hyresgäster. Sedan femtiotalet fram till 25 år sedan var huset uthyrt som festlokal med plats för drygt 60 sittande i stort sett varje fredag- och lördagkväll. Oftast var det husfrun Maggan som med säker hand basade över förplägnad och servering. Vi är många som har firat 50-årskalaset där. Slottet användes också som möteslokal för diverse föreningar.

Trädgårdsstadsföreningen ordnade under många år höstfester på slottet dit medlemmarna kunde köpa biljetter. Där kunde man både prata och dansa med grannens fru. Det var tider det! Tänk om det gick att få fart på den verksamheten igen!

Stort grattis till Ängby IFs herrlag som har avancerat i seriesystemet till en nivå som var helt otänkbar på min tid (70-talet). Då spelade vi i Stockholmsserien klass 3, (motsvarande ungefär division 7) och var glada om vi hängde kvar.

Nu har vi installerat en hjärtstartare bakom kassan i Hemköp. I samma anda ordnar föreningen HLR-kurser, lämpliga för den som vill kunna bidra till ökad säkerhet och större chanser till överlevnad vid hjärtstopp. Andra utbildningen är den 21 januari. Anmäl dig!

Pelle

**God Jul
och
Gott Nytt År**

Norra Ängby Tidning

Tidningen ges ut av Norra Ängby Trädgårdsstadsförening och delas ut till alla hushåll i Norra Ängby. Vi strävar vi efter att bidra till en positiv utveckling av vårt område, inklusive frågor som rör trafik, service och nybyggnation. Tidningen vill ge en bild av livet i Norra Ängby och skriver om både stort och smått – från historia till nutid och framtid. Tidningen har en upplaga på 1800 exemplar och ges ut fyra gånger per år: i början av mars, juni, september och december. Deadline för material är cirka en månad före utgivningsdatum. Föreningen informerar också via webbplatsen www.norra-angby.se och på facebook.com/norraangby.

Tidningsredaktion

Rolf A Olsson, redaktör, rolf@rao.se

Elisabet Engdahl-Linder, elisabet.engdahl.linder@gmail.com

Lotta Hirschberg, lotta.hirschberg@gmail.com

Pelle Sahl, ansvarig utgivare, pellesahl@gmail.com

Tryck

Gävle Offset, www.gavleoffset.se, 026-66 25 00

Annonsförsäljning:

Johan Schaeffer, johan.schaeffer@yahoo.se, 0739 83 22 07.

Annonspriser:

Format	(bredd x höjd)	Fyrfärg
Helsida	183 x 255 mm	11 000 kr
Halvsida	Liggande 183 x 126 mm	6 600 kr
	Stående 89 x 255 mm	6 600 kr
1/3 sida	Liggande 183 x 83 mm	4 800 kr
	Stående 58 x 255 mm	4 800 kr
1/3 höjd	1 sp 58 x 83 mm	2 000 kr
	2 sp 120 x 83 mm	3 600 kr
Små liggande (ca 1/6 höjd)		
1 sp	58 x 43 mm	1 100 kr
2 sp	120 x 43 mm	2 000 kr
3 sp	183 x 43 mm	2 800 kr

Annonsmtrl: Tryckfärdig högupplöst PDF till www.annons@rao.se.

Erbjudande: Boka fyra färgannonser i följd och du får 25% rabatt på samtliga fyra införanden!

Prenumeration

Har du flyttat från Norra Ängby, men ändå vill njuta av Ängbykänslan, kan du prenumerera på tidningen:

Namn, adress och 250 kr på plusgironr 94 01 78-7.

(större delen av den summan är porto).

ISSN-nummer 2001-290X

Tryckeri
3041 0965

MIX
Papper | Bidrar till
ansvarfullt skogsbruk
www.fsc.org
FSC® C222964

Foto: Elisabet Engdahl Linder

Hej då – och tack för den här säsongen

Fjällkorna Nelly och Karolina har nu lämnat Snorreängen för Lejdens gård utanför Arlanda. Där kommer de att gå tillsammans med andra djur i lösdrift, vilket innebär att de kan vara både ute och inne. De beräknas komma tillbaka till Snorreängen någon gång mellan den 15 och 30 maj. Då kan vi se fram emot ett nytt kosläpp i Norra Ängby.

Det är Naturgruppen AB som äger djuren, och Bromma stadsdelsnämnd hyr dem för att beta markerna i stället för att använda maskiner. En djurskötare har, på uppdrag av stadsdelsnämnden, haft den dagliga tillsynen av djuren.

Naturgruppen AB förser Stockholms stad med betesdjur. Förutom Lejdens gård har de även gårdar för sina djur i Vallentuna och på Södra Järvafältet.

Pizzeria Ängby

10 % 5-31 januari

Ängby torg 4

08-872718

angby-pizzeria.se

MAJI
SUSHI DUMPLINGS

📍 Långskeppsgatan 1, 168 53 Bromma
☎ 070-284 80 09
📍 maji stockholm

PIZZA • KEBAB • PASTA
SALLAD • WOK

08 - 37 54 44
Runstensplan
www.kompir.se

Trädgårdsstadsföreningens arrangemang

Ett fullsatt torg lyssnade när Anna ledde mellanstadiekören från Norra Ängby skola. Barnen sjöng in advent och julen. Det var sånger som vi alla kunde nynna med i.

Det kom in 71 listor till tomten, med önskan om allt från fred på jorden till ett hus i Spanien!

Tänd ett ljus och låt det brinna...

Godis och fika.

A-lagspelare från Ängby IF, med nye tränaren, och vid tombolan klubbchefen Andreas.

Korgar.

Julmarknaden. Ängby torg. 30 november

Vem bryr sig om lätt duggregn när det är folkfest på torget. Årets julmarknad blev både varm, folklig och fullsatt. I de 28 marknadsständer sålde skolklasser och hantverkare allt från godis och fika till fint hantverk. Trädgårdsstadsföreningens egna kovgubbar, Johan och Lasse, sålde korv från Hemköp som lät överskottet gå till Barncancerfonden. Företag runt torget hade öppna dörrar och jul-attraktioner. Och kören från Norra Ängby skola, ledd av Anna, fyllde torget med advents- och julstämning.

Catarina, Bengt, Elisabet och Karin.

Pelle och Eva.

Kvälls-marschaller.

Julblommor.

Föreningen sålde årets Engiaby Glögg.

Johan och Lasse sålde varm korv.

Trädgårdsstadsföreningens arrangemang

Eva Okeijn är föreläsare i HLR-kurserna. Under kurserna får deltagarna praktiskt träna på HLR.

Foto: Elisabet Engdahl Linder

Agneta Alinder gick kursen för vuxna. Deltagarna fick lära sig grunderna i första hjälpen och träna på HLR.

Första HLR-kurserna genomförda

Den 27 november genomfördes de första av Trädgårdsstadsföreningens HLR-kurser i samarbete med Röda Korset.

HLR-kurser dag 1. Tempus, 27 november

24 deltagare samlades i Bärnstenssalen i Tempus till de första två kurserna, en HLR för barn och en HLR för vuxna. Nästa omgång med två nya kurser blir

den 21 januari. Kurserna är kostnadsfria och ett led i föreningens arbete för ökad trygghet i området. Föreläsare är Eva Okeijn från Röda Korset. Under kursen får deltagarna praktiskt träna på HLR, lära sig grunderna i första hjälpen, hjärt- och lungräddning, hur man häver ett kvävningstillstånd, stoppar kraftiga blödningar och använder en hjärtstartare.

Nya HLR-kurser onsdagen den 21 januari

HLR för barn kl. 13.30–16.45

HLR för vuxna kl. 18.00–21.15

Plats: Tempus, Beckomberga vägen 3

Anmälan via Röda Korsets webblänk. www.rodakorset.se/forsta-hjalpen.

(Inte ute när detta skrivs. Lägg upp närmare kursdatum.)

Föreningen bjuder på kaffe under kursen.

Här kan du se filmer om HLR

SÅ HÄR GÖR DU VUXEN-HLR

www.hlr.nu/sa-har-gor-du-vuxen-hlr

SÅ HÄR GÖR DU BARN-HLR

www.hlr.nu/sa-har-gor-du-barn-hlr

Nu finns föreningens hjärtstartare i Hemköp vid Ängby torg

Efter ett förslag från en av våra medlemmar har Trädgårdsstadsföreningen köpt in en hjärtstartare som nu finns placerad bakom kassan i Hemköp vid Ängby torg.

Butiken är den plats i området med bäst tillgänglighet, tack vare butikens öppettid till klockan 21 varje dag.

Hjärtstartaren är ett viktigt komplement till hjärt- och lungräddning (HLR),

som alltid är det första man ska påbörja vid ett hjärtstopp.

På nätet finns en uppdaterad karta över alla hjärtstartare i Norra Ängby. Förutom den nya i Hemköp finns hjärtstartare i Norra Ängby skola, Södra Ängby skola, Åkeshovs simhall samt i flera privatbostäder och bostadsrättsföreningar.

Kartan över hjärtstartare hittar du på www.hjartstartarregistret.se

Fotogruppens bilder i kalendern

Ängbykalendern 2026 är klar. Den delas nu ut till alla medlemmar i Trädgårdsstadsföreningen.

Det här är femtonde året som föreningen ger ut en årskalender. Bilderna i årets upplaga är tagna av medlemmar i Norra Ängbys fotogrupp.

Trädgårdsstadsföreningens styrelse överlät i år helt åt fotograferna att organisera tävlingen. Uppdraget var att skildra Norra Ängby under årets tolv månader. Styrelsen har inte påverkat valet av bilder. Vårt bidrag har enbart varit att ange formatet och att motiven ska spegla något som känns igen som just Norra Ängby.

Norra Ängbys fotogrupp

Fotograferna har i dag omkring 80 medlemmar, alla boende i Norra Ängby. Gruppen startades av Anna Kagebeck och Elisabet Engdahl Linder för sju år sedan som en fortsättning på en serie fotokurser som hölls i NÄTs regi.

Sedan dess har fotograferna utvecklats till en aktiv gemenskap som både arrangerar utbildningar och genomför tävlingar med olika teman. Gruppen bygger helt och hållet på en Facebook-grupp som är öppen för alla Norra Ängbybor som har

Bilderna i Ängbykalendern 2026 är tagna och utvalda av medlemmar i Norra Ängbys fotogrupp.

ett fotointresse. I gruppen är alla välkomna att delta, föreslå och även hålla i fotoaktiviteter. Vi genomför både digitala och fysiska träffar.

Styrelsen vill rikta ett varmt tack till fotograferna och särskilt till Anna Kagebeck för hennes insats med att driva gruppen framåt.

Verksamheten bidrar inte bara till gemenskap här och nu, utan också till att bevara bilden av Norra Ängby för kommande generationer.

Vill du bli med i fotograferna?

Sök efter gruppen "Foto i Norra Ängby" på Facebook.

Så har fotograferna arbetat med bilderna

Kalenderprojektet inleddes med en digital kick-off där vi samlades för att diskutera vad som egentligen kännetecknar en bra kalenderbild – en bild som ska kunna hänga hemma hos vem som helst under en hel månad.

Vi tittade också igenom många av tidigare års kalendrar för att både få inspiration och fundera på hur vi skulle kunna fotograferas för att förnya redan väl bekanta

– Målet varit att skapa en kalender som speglar livet i Norra Ängby, säger Anna Kagebeck. Vi ville få fram en variation av motiv som känns både igenkännbara och nya.

vyer och motiv. Efter kick-offen har vi haft ett flertal fotopromenader, där vi tillsammans fotograferat på olika platser och

även passat på när det varit olika händelser och aktiviteter i området. Det har blivit många intressanta, lärorika och inspi-

Januari

Februari

Mars

April

Maj

Juni

Juli

Augusti

September

Oktober

November

December

I Ängbykalendern 2026, som alla medlemmar får i postlådan i december, kan man se bilderna större och med fotografernas namn under. Är du inte med i föreningen än? Betala medlemsavgiften (150 kr) till Plusgiro 940178-7 – skriv namn och gatuadress tydligt vid betalning.

rerande diskussioner. Dessutom har det alltid varit väldigt trevligt.

Juryn

Medlemmarna har sedan postat sina bidrag till kalendern i vår Facebook-grupp i särskilda album för respektive årstid. Därefter har en mindre grupp fungerat som jury och valt ut de slutliga bilderna

som ni ser i denna kalender. Ett roligt men också utmanande och svårt arbete då det har varit väldigt många bilder som håller hög kvalitet.

Stolta och glada

Vi har valt att inte se detta som en fototävling, utan det viktigaste har varit att få fram en kalender med en fin variation av

motiv som speglar livet och miljön i Norra Ängby och som samtidigt håller en god fotografisk kvalitet. Vi är väldigt stolta och glada över resultatet och hoppas att den kommer att pryda många Norra Ängbyhem under 2026.

Text: Anna Kagebeck
Foto: Elisabet Engdahl Linder

Nu har restaurangen "Hemma hos Annika" lämnat slottet. Stadsholmen söker en ny hyresgäst. Förhoppningsvis blir lokalerna inte stående tomma i årtatal som de gjorde innan restaurangen öppnade. Stadsholmen tror att det ska vara klart med ny hyresgäst till våren.

Nu är Ängby slott tomt – igen

Slottet stängde för allmänheten den 28 september, och mycket av inredningen har sålts ut.

Stadsholmen AB, som äger Ängby slott, söker nu ny hyresgäst. Länk till annonsen: www.stadsholmen.se/lokaler/angby-slott/

Hyran ligger på cirka 67 000 kronor i kallhyra per månad, och hyresgästen får även nyttja den omgivande trädgården. Flygeln kan hyras separat. Kravet på publik verksamhet finns kvar. Någon ny hyresgäst är ännu inte utsedd.

Det officiella namnet är Stora Ängby gård. För den som vill veta mer om gårdens historia har Bromma Hembygdsförening gett ut boken *Stora Ängby gård – från forntid till nutid* av Inger Larsson.

Annika och sonen Martin ägde restaurangföretaget tillsammans. På bilden är det sonen Martin som sitter vid möblerna som annonserades ut efter stängningen.

Annika Magnusson – en avgående slottsfru

År 2019 såg Annika Magnusson Stadsholmens annons om Ängby slott. Hon föll direkt, både för slottet och dess omgivningar. Hon och sonen Martin, som redan hade ett företag tillsammans, bestämde sig för att slå till, trots den höga hyran på närmare 70 000 kronor i månaden. Och Annika blev slottsfru i Norra Ängby.

Annika och Martin hade en tydlig vision: att skapa en plats där besökare skulle känna sig hemma. Konceptet ”Hemma hos Annika” växte fram. Slottet inreddes med blommor, personliga detaljer och moderna möbler, en ovanlig men varm inredning i ett slott. Sonen Martin berättar:

- Det var mammas dröm vi förverkligade på Ängby slott.

”Hemma hos Annika” har valt att inte förlänga kontraktet med Stadsholmen.

Annika och sonen Martin stod för det mesta, medan dottern arbetade deltid i köket tillsammans med Annika.

Martin ansvarade för bokföring och teknik och Annika för allt därutöver. Maken Hans hoppade också in och hjälpte till när det blev mycket göra. Vid större arrangemang anlätades ibland extra personal.

Starten blev tuff. Pandemin slog hårt, möten, fester och bröllop fick ställas in.

Bröllop, fester och minnesstunder

Förutom café och lunchservering arrangerades bröllop, fester och framför allt minnesstunder.

Just minnesstunderna kom att bli särskilt betydelsefulla för Annika. Hon lade ner mycket tid på förberedelser och samtal med anhöriga för att skapa vackra och värdiga avsked. Flera av dessa möten utvecklades till nära vänskaper.

– Jag är entreprenör. Något nytt blir det, men var och i vilken form får framtiden utvisa, säger Annika Magnusson som nu har stängt restaurangen på Ängby slott

Höga hyran

Den höga hyran förblev dock en ständig prövning.

- Särskilt under helger med arrangemang arbetade vi i princip dygnet runt, säger sonen Martin.

För att klara hyran behövde de ta ut högre priser, något som ibland kritiserades i sociala medier. Slottets priser jämfördes med mindre aktörer med helt andra omkostnader, jämförelser som Annika upplevde som orättvisa.

”Hemma hos Annika” har valt att inte förlänga kontraktet med Stadsholmen.

Framtiden?

På frågan om framtiden svarar Annika med ett hemlighetsfullt leende:

- Jag är entreprenör. Något nytt blir det, men var och hur får vi se.

Sonen Martin söker ny anställning, och dottern har redan gått vidare till ett annat engagemang

Text och foto: Elisabet Engdahl Linder

Sotningen sker numera helt inifrån huset. Sotaren fogar samman stavarna som vore det ett långt fiskespö. På översta staven finns en borste. Sedan snurrar stavarna inne i rökkanalen med hjälp av skruvdragare. Sot som faller ner sugts upp i dammsugaren.

När sotaren kommer på besök

Det ringer på dörren. Utanför står sotaren Hampus Andersson med stavar och dammsugare. Han ska rengöra rökkanalen. Några veckor senare är det dags igen. Då är det skorstensfejarteknikern Per-Johan Onegård som knackar på. Hans uppdrag är att kontrollera brandskyddet.

Jag visste att de skulle komma tack vare breven som sotarföretaget skickat med posten.

De hus i Norra Ängby som har braskamin, öppen spis eller liknande ska sotas vart tredje år och brandskyddskontrolleras vart sjätte år.

Sotaren Hampus

Sotningen sker numera helt inifrån huset. Långa, tunna stavar med en roterande borste förs upp i kanalen medan en dammsugare suger ut sotet.

– Det är säkrare och renare än att klättra på tak, säger Hampus.

Hampus är 22 år och relativt ny i yrket. Han hittade jobbet av en slump via Arbetsförmedlingen, tyckte det verkade spännande och sökte. Att hans morfar varit sotare gjorde inte valet sämre. Nu trivs han med att vara ute i villaområden och arbeta praktiskt.

De flesta eldstäderna i Norra Ängby är öppna spisar, kakelugnar eller braskaminer med insats. En sotning går ganska snabbt och priset är 570 kronor för den första eldstaden.

Skorstensfejarteknikern Per-Johan

I mitten av november kommer skorstensfejarteknikern Per-Johan Onegård. Hans uppdrag är att gå igenom hela murstocken, från bottenvåning till vind. Han letar efter sprickor, missfärgningar och värme-

Sotaren Hampus Andersson rengör rökkanalen med stavar, borste och dammsugare.

tryck som kan tyda på skador. På vinden kontrollerar han isolering och avstånd till brännbara material.

Bor i Järvsö

Per-Johan har arbetat nästan tio år i yrket. Han började som sotare, utbildade sig vidare och är nu skorstensfejartekniker med ansvar för kontrollerna. Han bor i Järvsö och veckopendlar till Stockholm. Murstockarna i Norra Ängby har ofta fem kanaler, varav en är rökkanal. De andra är ventilationskanaler. På nedre våningen är murstocken vanligtvis inbyggd, vilket gör att han får leta efter indirekta tecken på problem.

– De flesta murstockar är i gott skick,

Skorstensfejarteknikern Per-Johan Onegårds uppdrag är att inspektera murstock och eldstad.

särskilt när man eldar lagom och sköter sotningen, säger han.

Brandskyddskontrollen görs vart sjätte år vid trivseldning, vilket gäller i nästan alla hushåll i Stockholm eftersom eldning för värme inte är tillåten.

Två besök – ett mål

För husägaren är skillnaden mellan de två besöken tydlig. Sotaren rengör rökkanalen snabbt och håller eldstaden fri från sot. Skorstensfejarteknikern gör en mer detaljerad genomgång av murstockens skick för att upptäcka risker innan något händer.

Text och foto: Rolf A Olsson

Sotning och brandskyddskontroll är två olika saker

Sotning: rengör rökkanalen. Sker inifrån huset med roterande undertryckssotning.

Brandskyddskontroll: inspektion av murstock och eldstad. Genomgång av murstock, sprickor och avstånd till brännbart material.

Hur ofta? Sotning: minst vart tredje år. Brandskyddskontroll: vart sjätte år. (Gäller trivseldning, vilket omfattar nästan alla i Stockholm.)

Kostnad: Sotning: 570 kr för första eldstaden. Brandskyddskontroll: cirka 1 000 kr.

Avisering: Det upphandlade företaget skickar brev när det är dags.

Ansvar: Husägaren ansvarar. Storsstockholms brandförsvaret har upphandlat utförare. I Norra Ängby är Fluetec AB entreprenör.

Annat sotare? Ja man kan anlitat annan sotare - men då ska man ansöka om detta hos Storsstockholms brandförsvaret.

Festligt och framgångar under året för Ängby IF. Herrlaget vann Division 3, damlaget slutade fyra i Division 4, veteranerna tog sin tredje raka serieseger och motionslaget för damer växte. Stort inflöde till knatteverksamheten, rekord på Ängbydagen, fler deltagare på fotbollscamperna och ett nytt utbildningsprojekt för äldre spelare. Utökad samarbete med AIK, fler ledarutbildningar och en välbesökt fritidsgård.

Jubel när Ängby IF vann trean

Ett framgångsrikt och fullmatat år för verksamheten vid idrottsplatsen

Ängby IF avslutade året med en tydlig milstolpe. Herrlaget vann Division 3 som nykomlingar och förbereder sig nu för spel i Division 2 nästa säsong. Damlaget slutade fyra i Division 4 och var länge med i toppstriden.

Veteranlaget tog sin tredje raka serieseger och motionslaget för damer har fortsatt växa, där några även ställt upp i damlaget.

Intresset för knatteverksamheten i både fotboll och innebandy har varit stort, även om tillgången till plan och halltider fortsatt är en utmaning. Samtidigt väntas

mindre barnkullar framöver, vilket föreningen planerar för.

Ängbydagen slog nytt deltagarrekord och antalet sponsorer har ökat, vilket gjort det möjligt att hålla avgifterna nere. Årets fotbollscamper hade fler deltagare än tidigare och projektet Sommarproffs genomfördes för äldre spelare.

Samarbetet med AIK Fotboll har fortsatt, bland annat genom gemensam kvällsfotboll och tränarutbildningar

Föreningen har även utökad öppettiderna för sin fritidsgård, Klubben, till två dagar i veckan.

Under året har Ängby IF deltagit i Dalecarlia Cup, skickat matchtröjor till återbruk i Gambia och varit flaggbärare vid matcher för AIK samt herr- och damlandslagen.

Inför 2026 fortsätter föreningen att utveckla tränarutbildningar och arbetar vidare med arrangemang och publikinsatser kring seniormatcherna.

Planeringen för egna cuper hösten 2026 är också påbörjad.

Nylås

Installation eller reparation av elektroniska lås och mekaniska lås **1250:-** efter rot.

Info@nylas.se

08-306667

nylas.se

Sjuttioplussarna på besök i skolan

Den 6 november gjorde Ängbys sjuttioplussare ett studiebesök i Norra Ängby skola. Tolv deltagare togs emot av Karin och Fredrik vid lilla entrén och bjöds på kaffe och en introduktion i personalrummet innan rundvandringen började.

Under visningen fick gruppen ta del av skolans historia och nutid: aulan används numera som gymnastiksal, biblioteket har blivit ett elevrum och under slöjdsalen ligger skolans bassäng.

Efter rundturen besökte deltagarna två klasser – en årskurs 3 och en årskurs 6 – och fick en inblick i dagens undervisning. Besöket avslutades med en uppskattad lunch i skolans matsal, där ÄSP tackade med en bok om Stora Ängby gård och en sammanställning av Åttans jul 1940.

Text och foto: Lars Brynielsson

Sjuttioplussarnas besök avslutades med en lunch i skolans matsal.

Bryggan vid Kyrksjön byggs om och förstärks

Under senhösten inleddes renoveringen av den stora bryggan vid Kyrksjön. Vid denna tidnings pressläggning fanns ännu inget datum för när bryggan kan öppnas igen.

– Det saknas material som är beställt, men vi har inte fått något leveransdatum. Därför vågar jag inte säga när vi kan öppna den”, säger Sebastian Hedberg, projektledare på ABTOT AB som utför arbetet på uppdrag av Bromma stadsdelsnämnd.

Sebastian berättar att hela bryggans konstruktion har byggts om. Dessutom har nytt däck och nya räcken monterats, och bryggan kommer att förstärkas för att bli stadigare.

Ålstensgatan 22, 167 65 Bromma
08-370618 www.angbyglas.com

Ängby Glasmästeri
& Ramaffär AB

Etablerad 1931

Wretmans Bilservice AB

**Bilreparationer och Service
originaldelar till alla märken**

Jämtlandsgatan 139 Vällingby
(OK Macken i Vällingby)
08-377813

37528@okq8bilverkstad.se

Norra Ängby PROFILEN

Hennes verk visas runt om i världen
men den främsta inspirationen finns alldeles runt hörnet,
i Kyrksjöns och Judarns vatten.

Tina Eskilsson, konstnär

Text och foto: Rolf A Olsson

På övervåningen i det gamla Televerkshuset finns fyra konstnärsateljéer.

Tina Eskilssons ateljé ligger i det gamla Televerkshuset nära Norra Ängby skola. Många av oss har nog gått förbi, kanske kikat upp mot fönstren på andra våningen, sett burkar med penslar i, och undrat vilka som håller till där. Nu ska jag äntligen få veta hur det ser ut där uppe. Jag har stämt träff med Tina en fredag eftermiddag i slutet av oktober. Jag ringer på det rödbruna stenhusets ytterdörr ...

Jag träffade Tina redan några veckor tidigare och tog en bild av henne på bryggan vid Kyrksjön. Det var ingen slumpmässigt vald plats. Vatten är Tinas inspirationskälla. Hon arbetar med många olika tekniker, från teckning, måleri och grafik till foto, film, performance och ljudkonst. Vatten och rörelse återkommer ofta i hennes verk.

Tinas ateljé

Tina kommer ner från ateljén och öppnar. Hon har fortfarande målarrocken på sig, fläckig av färg, ett tydligt tecken på att hon arbetade innan jag kom. Hon hälsar hjärtligt, ursäktar att hon inte hunnit byta om och säger att hon ska ta av sig rocken eftersom jag kanske ska ta bilder.

”Nej,” säger jag. ”Ha den kvar. Den berättar att du faktiskt jobbar här.”

Tina har en av de fyra ateljéerna på ovanvåningen. Den här eftermiddagen är ingen av de tre andra konstnärerna på plats.

Tina ler och bjuder in. Kaffet är redan på och hon har till och med bakat kakor. Det känns både hemtrevligt och genuint.

Hon och hennes man Thomas flyttade till Karlebyvägen i

Tinas höst har varit intensiv. Hennes droppe var illustration på affischen till ett stort internationellt kulturevenemang i Stockholm. Hon har de senaste månaderna också varit inbjuden med sin konst till Tyskland och Lettland.

Norra Ängby för 33 år sedan. Nu bor deras två vuxna söner inte längre hemma, men då, när de gick på Norra Ängby skola, kunde Tina stå i ateljén och se rakt ner på skolgården.

”Det var lite som att vara helikopterförälder,” skrattar hon och pekar ut genom fönstret. ”Egentligen ska man ju låta ungarna vara ifred, men det gick ju inte att låta bli att kolla.”

Etablerad konstnär

Tina Eskilsson föddes 1960 i Smålandsstenar och gick på Konstfack i Stockholm i mitten av 80-talet. Hennes konst har visats på museer och utställningar runt om i världen. Hon har gjort offentliga utsmyckningar på sjukhus, skolor och simhallar. Det är alltså en etablerad konstnär som verkat lite i det tysta för oss i Norra Ängby som inte är så hemtana i konstvärlden. Den här

Tina arbetar med många olika tekniker, från teckning, måleri och grafik till foto, film, performance och ljudkonst.

hösten har varit särskilt händelserik för Tina:

- I oktober deltog hon i en konstutställning i tyska Duisburg.
- I oktober prydde hennes stora vattendroppe affischen för ett internationellt kultur- och klimatforum i Stockholm.
- I november reste hon till Riga, där hennes konst blev en del av en föreställning tillsammans med den berömde pianisten Toms Juhnevičs.

Telefontekniken krympte

Den gamla telestationen ligger som en kompakt kloss, en avvikande fästning, i Norra Ängbys trädgårdsgröna villamiljö. Tidigare fanns det telefonväxlar på alla våningar, men när tekniken krympte flyttades televerksamheten till bottenvåningen. Då blev övervåningen ledig, och för ungefär tjugo år sedan flyttade fyra konstnärer in.

Tinas ateljé på andra våningen är stor, vit och ljus. Längs väggarna står målningar, och på väggarna hänger fotografier. Det är tydligt att Tina arbetar i flera uttryck. Det som genast fångar blicken är glasobjekten. De liknar tallrikar, men ändå inte. De hänger i tunna trådar från taket.

”Med de här får jag vattnet att skapa rörelse i konsten,” säger Tina och visar. Hon håller vatten i de kupade glastallrikarna. Sedan släcker hon ljuset, tar fram en ficklampa och riktar den mot glaset. När hon försiktigt rör på tallrikarna börjar skuggor och reflexer dansa över väggarna, ett spel av ljus, rörelse och vatten.

Vänner och anhöriga

Tina har använt vänner och anhöriga som modeller. Hon har gjutit av deras händer och fötter, och fryst in dem för att använda i sina verk. I ett av dem smälter rader av isgjutna fötter långsamt och bildar mönster. Ett sätt att synliggöra tidens gång, men också dess försvinnande.

Hennes verk visas runt om i världen

Internationellt har Tina Eskilssons verk visats i bland annat Tyskland, USA, Australien, Brasilien, Kuba, Finland, Frankrike, Island, Polen, Turkiet, Qatar och Lettland. Den här hösten har hon deltagit i en utställning i Duisburg, och medverkat i en föreställning i Riga.

Hon har haft soloutställningar på flera välkända museer och konsthallar i Sverige, bland annat Jönköpings läns museum, Gotlands museum i Visby och Dalarnas museum.

Tina Eskilsson finns representerad i offentliga samlingar hos kommuner, regioner och museer, och har gjort flera offentliga gestaltningar. Hon representeras av Galleri Duerr.

Bilder och filmer med Tinas konst

Instagram: tinavisarvatten
Hemsida: tinaeskilsson.com

Hon minns om en installation i Jönköping med 25 gjutna händer i rad. De föreställer händer från vänner, grannar, kollegor och släktingar. Tina formar en kupad hand i luften för att visa hur det såg ut och det märks att minnet berör henne. Utställningen hette ”När något händer”. De kupade händerna håller vatten.

”Den första och minsta handen tillhörde min son och den sista var min fars. Han dog hastigt under tiden jag jobbade med utställningen. Hans hand är av en händelse helt utsträckt och kan därför inte hålla något vatten.”

Mamma skrev dikter

När jag frågar om hennes konstnärliga arv skrattar hon:

”Nej, varken mamma eller pappa höll på med konst. Pappa

Tina har haft soloutställningar på välkända museer och konsthallar och hennes verk finns i offentliga samlingar hos kommuner, regioner och museer.

lagade lastbilar och mamma var hemma. Hon skrev också dikter som hon fick utgivna. Tänk, en hemmafru sitter i Smålandsstenar och skriver dikter som ges ut av ett Stockholmsförlag. Det är egentligen mer fantastiskt än det jag gör nu. Kanske var det hon som inspirerade mig till att skapa, att bli konstnär.”

Så småningom hittar samtalet tillbaka till ateljén.

”Jag hade först en ateljé i Nacka tillsammans med tre andra konstnärer. Det funkade, men det var långt att åka varje dag.”

Av en ren tillfällighet fick Tina höra att det fanns ateljéer i Televerkshuset i Norra Ängby.

”Jag besökte huset. En av konstnärerna skulle flytta till Göteborg, och då fanns det plötsligt plats för mig.”

När jag besöker Tina är ingen av de tre andra konstnärerna, som har varsin ateljé på övervåningen, på plats. De heter Per Kesselmar, Rickard Carlsson och Lotta Jönsson.

Tina pratar varmt om Norra Ängby, om naturen, husen och sjön. ”Jag jobbar ju med vatten och rörelse. Och här har jag allt det där, precis utanför dörren. Kyrksjön och Judarn. Det är en lyx att ha det så nära.”

Text och foto: Rolf A Olsson. Foto: Tiina Eskilsson

Hemköp Ängby Torg

Den personliga matbutiken

Öppet: Mån-fre 8-21, lör-sön 9-21

Ängby Torg. Tel: 08-37 65 90

KAHLINS TRÄDGÅRDAR

Ängby Torg 16

info@kahlins.se

www.kahlins.se

Patrik Dahlkvist Bygg AB

Hågavägen 9 168 54 Bromma

Mobil 073-986 22 68

Gemensamt för de flesta hustyperna är att de har en entrétrappa i betong med smitt järnräcke. Det smidda trappräcket är ett fint hantverk.

Smide med funktion och som utsmyckning

Med de olika hustyperna som byggdes i Norra Ängby följde också vissa kännetecknande delar utförda i smide. Gemensamt för de flesta hustyperna är att de har en entrétrappa i betong med smitt järnräcke. Ett fåtal hustyper har också balkong med smitt räcke. Tvåplanshus uppförda från mitten av trettioalet har dessutom ett förlängt skärmtak över entrédörren, stöttade av smidda stolpar eller konsoler.

Oavsett hustyp fanns dessutom många smidda grindar, varav tyvärr alltför många har monterats bort och bara krokarna på grindstolpen avslöjar att grind en gång funnits. För de sk tjänstemannavillorna (som inte är byggda som modulhus som resten av Norra Ängby) är tomtgränsen mot gatan oftast markerad med ett lågt smitt staket, vilket bryter mönstret med häckar, som gäller för resten av Norra Ängby. De smidda detaljerna utgjorde förstas en viktig funktion som stöd eller barriär, och ett första intryck är att de ser likadana ut som på grannhuset, men vid en närmare titt framgår att utformningen av de smidda delarna ofta också är individuellt anpassade och utsmyckade; enhetligt med variation.

Den här artikeln handlar mest om smidesdetaljer i anslutning till entrétrappan. Vi återkommer med ytterligare en, med fokus på smidda detaljer längs tomtgränsen mot gatan, såsom grindar.

Typiskt Norra Ängby

Vad är det egentligen som är karakteristiskt för Norra Ängby? Det finns det säkert många svar på, beroende på vem man frågar. Kulturmiljögruppen, som är en del av Norra Ängby Trädgårdsstadsförening, vill med en återkommande artikelserie lyfta någon detalj eller sammanhang som tillsammans med andra detaljer och helheten utgör karakteristika för Norra Ängby.

Det allra vanligaste typen av trappräcke i Norra Ängby har lodräta spjälor med någon decimeters mellanrum, som förbinder handledaren med det nedre parallella staget, ca en decimeter ovanför betongytan. Den typen av trappräcke finns på både äldre och nyare hus i området. På de äldre husen är det väldigt få svetspunkter men desto fler nitar som håller ihop konstruktionen, alltså samma teknik som användes när Eiffeltornet byggdes ett trettioal år tidigare. Ju längre västerut utbyggnaden av Norra Ängby fortskred, desto vanligare verkar det ha blivit att använda modernare sammanbindningsteknik, med svetsar. Dessutom började man gå ifrån räcken med spjälor till en typ som har två

Det finns alla möjliga varianter, där man har brutit spjälornas regelbundenhet genom att förse vissa spjälor med en spets, genom att här och där bilda ruttmönster, fälla in husnumret etc, etc.

eller ibland tre tvärstag på andra ledden, dvs parallella med handledaren.

Kanske är detta en tidsmarkör, att man på detta sätt ville visa att man använt modern svetsteknik, eftersom en sådan konstruktion, om den istället vore sammanbunden med nitar, förmodligen inte hade blivit stadig nog att tjäna som trappräcke?

Någonstans har jag läst att för de modulbyggda husen i Norra Ängby, var även trappräckena av standardutförande. Det är dock en sanning med modifikation, dels krävs att trapporna har olika längd, anpassade efter marken, dels avslöjar räckenas detaljer vilka fina hantverk de är. Uppenbarligen var trappräcket något som användes för att visa upp husköparens, eller kanske smedens, konstnärliga ådra.

Nästa gång du promenerar genom området ta tillfället i akt att kolla in detaljerna på ditt och grannarnas trappräcken. Det finns alla möjliga varianter, där man har brutit spjälornas regelbundenhet genom att förse vissa spjälor med en spets, genom att här och där bilda ruttmönster, fälla in husnumret etc, etc. Inte minst har handledarens avslutning ofta en individuell knorr, likaså utformningen av nedersta stolpens tvärstag.

En del av hustyperna, byggda under andra halvan av 30-talet, har ett längre utstickande skärmtak, så att det täcker hela trappans bredd, och därför har det stöttor i ytterkant, hopsvetsade med trappräcket. Stöttorna förekommer både på enplans och tvåplanshus och varierar i utformning oavsett hustyp. På de sk

tjänstemannavillorna (t ex Kiviksvägen), som ju blev byggda av byggmästare och såldes färdiga, till skillnad mot resten av Norra Ängbyhusen, förekommer olika sorters skärmtak, med eller utan stöttor, men även med konsoler, som här och där är riktigt konstnärligt utformade.

Tänk på att ditt smidda trappräcke är ett fint hantverk, personligt utformat för just ditt hus och då trappräckena ofta syns från gatan utgör de tillsammans en viktig komponent i gatubilden och områdets karaktär. Även ett aldrig så rostigt räcke på en halvt sönderfallen betongtrappa är väl värd att reparera.

Betongen från tiden när våra hus byggdes var inte alltid av så god kvalitet. Särskilt känsliga är punkterna där räckesstolparna är ingjutna i betongen. Betongen kan ha brutits loss runt stolpen, som kan ha fått rejält decimerad dimension p g a rost. Järndelarna kan förstärkas med nytt järn t ex armeringsjärn och efter att alla lösa delar av betongen tagits bort kan håligheter fyllas ut med fiberförstärkt reparationsbetong. Har själv tidigare försökt laga vår trappa med vanlig finbetong, flera gånger, men den håller inte för påfrestningarna och fäster inte tillräckligt bra på gammal betong. Efter kontakt med en specialbutik i Skarpnäck, fick jag goda råd om rostskydd, primer och vilken betongsort som tål påfrestningarna. Visserligen betydligt dyrare än standardbetong, men hållbar och väl värd pengarna.

Text: Sven Rygart

Foto: Sven Rygart och Lotta Hirschberg

Nya frågor om närsortering vid våra tomter

Inger Larsson, ordförande i Bromma Hembygdsförening, har skrivit till Stockholm Vatten och Avfall (SVOA) med kompletterande frågor om de nya reglerna för närsortering vid våra tomter. Hon ville bland annat veta om de befintliga återvinningsstationerna blir kvar och om det går att tacka nej till den nya tjänsten.

Svaret från SVOA är tydligt: det går inte att välja bort systemet, eftersom det grundas på en ny lag som träder i kraft 1 januari 2027. Däremot är det ännu oklart i vilken omfattning återvinningsstationerna i villaområden kommer att finnas kvar.

Syftet med nya kärlen

SVOA framhåller att syftet med de nya kärlen är att öka återvinningen:

”Vinsten med att kunna återvinna direkt vid sin tomt är att återvinningsgraden ökar med nästan 40 procent jämfört med att folk ska ta sig till en återvinningsstation,” skriver Ann-Sofie från SVOAs kundtjänst.

De gamla sopkärlen ska återvinnas till nya kärl, och bolaget räknar med färre transporter när systemet är fullt infört.

Inger Larsson är skeptisk

Men Inger Larsson är skeptisk. Hon menar att mer insamling inte nödvändigtvis innebär mer återvinning, särskilt när det

Tre sopkärl på tomten

Den nya närsorteringen av sopor införs under 2026. I Stockholm kommer standard vara att ha tre kärl med två fack i varje.

Kärl 1: Mat- och restavfall (vanliga soppåsen). Kärlen töms varannan vecka.

Kärl 2: Plast- och pappersförpackningar. Kärlen töms varannan vecka.

Kärl 3: Färgat och ofärgat glas. Kärlen töms var fjärde vecka.

Behållare för metallförpackningar: Hängs på glaskärlen och töms var fjärde vecka.

Tidningar ingår INTE i tjänsten då det inte är förpackningar. De fortsätter du att lämna på återvinningsstation.

gäller plast. Plastförpackningar består ofta av flera olika material som är svåra att separera och återanvända. Därför riskerar en stor del av det som samlas in att ändå gå till förbränning.

Textilinsamlingen misslyckades

Inger jämför med den kortlivade lagen om textilinsamling som infördes tidigare i år. Där blev resultatet mest att man samlade in smutsiga och utslitna plagg – utan att det fanns företag som ville ta hand om

dem. På samma sätt finns det i dag begränsat intresse från industrin att återvinna många typer av plast.

”Mer insamling betyder inte automatiskt mer återvinning. Vi måste ha system som leder till verklig miljönytta, inte bara fler kärl på våra gator,” skriver hon.

Utvärdera första etappen

Inger föreslår därför att staden först utvärderar den första etappen av systemet innan det rullas ut i full skala.

Norra Ängbys oro för alla nya soptunnor blev inslag i radion

Artiklarna i förra numret av vår tidning uppmärksammades av Sveriges Radio som gjorde ett inslag om soptunnorna som hotar Norra Ängbys unka gatubild.

Den 19 september sände Radions P4 en intervju med Trädgårdsstadsföreningens sekreterare Catarina Holmqvist och Bromma Hembygdsföreningens ordförande Inger Larsson. Länk till intervjun: www.sverigesradio.se/artikel/villaagarnas-protest-nya-soptunnan-hotar-omradets-karakter

Tove svarar på frågor om trädgården

Trädgårdsmästare Tove Overödder svarar på trädgårdsfrågor i tidningens trädgårdsspalt. Alla medlemmar i Trädgårdsstadsföreningen kan skicka sina frågor till:
tove.overodder@gmail.com

Ta det lugnt inför vintern

Nu kommer vi åter till den lugna och förhoppningsvis vita tiden i våra trädgårdar. Växterna får sova och vi får drömma och planera inför nästa säsong. En del kanske känner en stress över allt det där de "borde gjort" och ser ut över lövtäckta och oklippade trädgårdar och har flera påsar med tulpanlökar som inte hunnit i jorden. Mitt råd är att bara ta det lugnt. Löven skyddar och de flesta växter mår mycket bra av att få vissna ner och klippas på våren. Tulpanlökar kan planteras så länge det går att gräva eller varför inte plantera dem i en kruka och ställa under altanen tills våren är här?

Så ta det bara lugnt.

Varför blev det inte så många äpplen?

Många har i år haft frågor och funderingar kring varför de inte fått några eller väldigt få äpplen. En del har erkänt att det har varit ganska skönt med ett lugnare år med färre äpplen. Däribland även jag som inte behövt arbeta i ett bollhav. Men många har blivit oroliga och undrar om detta är framtiden med våra gamla äppelträd som alltid ger rikliga skördar.

Sannolikt beror den dåliga skörden på att det var frost i samband med pollineringen/blomningen här i Norra Ängby och pollinerarna hittade inte ut då det var för kallt samtidigt som blommorna på en del träd blev förstörda av frosten. Detta är väldigt ovanligt i Mälardalen och nästa år kommer vi åter få mängder med äpplen på våra fantastiska och karaktäristiska äppelträd (vågar jag nästan lova).

Jag vill önska er en härlig viloperiod och ett gott nytt trädgårdsår 2026

Trädgårds Tove

FJELKNERS
by widerlöv

*Din lokala mäklare
i Bromma*

Vi hjälper dig att nå toppresultat!

Genom åren har vi, ofta genom rekommendationer, haft förmånen att förmedla hundratals bostäder i området. Vårt engagemang, lokalkännedom och höga servicenivå ger dig en trygg affär och bästa möjliga slutpris.

Funderar du på att sälja din bostad? På vårt kontor vid Ängby Torg hittar du våra engagerade och erfarna fastighetsmäklare – Isabella Lindell, Mikael Flobecker, Lisa Lindberg och Karin Kellander Kinch.

Välkommen att kontakta oss på Fjelknars!

Isabella Lindell
072-363 38 12

Mikael Flobecker
0708-60 21 91

Lisa Lindberg
0701-08 53 53

Karin Kellander Kinch
0708-60 22 18

Ängby Torg 6 & Alviksvägen 103, Bromma
info@fjelknars.se | 08-26 86 00

Trädgårdsstadsföreningens arrangemang

Du ska kunna kasta in hatten genom trädet!

– Syftet med beskärningen är att skapa ljus och luft i trädet och styra det i rätt riktning, gärna så att man faktiskt kan "kasta en hatt genom trädet".

Beskära äppelträd Lördag 27 september

Det var budskapet från pomologen Joseph Rowe på trädgårdsstadsföreningens kurs i JAS-beskärning av äppelträd

Deltagarna samlades på Sicklastadsvägen för att lyssna till Josephs råd och träna trädbeskärning. Vi fick även grundlig genomgång även av amvändbara redskap.

Vi fick prova

Efter en paus med kaffe och riktigt goda kanelbullar vandrade vi vidare till en annan trädgård, där större och mer komplicerade träd väntade. Här fanns både döda grenar, inåtväxande kvistar och riktigt täta partier.

Alla som ville fick prova olika beskär-

Under Joseph Rowes ledning fick vi goda råd och även öva på att forma träden.

ningstekniker. Stegar, sekatorer och sågar fanns på plats, och stämningen var både glad och koncentrerad.

Under Joseph Rowes ledning blev vi ett klängande, klippande och lärande gäng, som fick chans att öva praktiskt på att forma träden.

Djup respekt för träden

Att gå kurs för Joseph Rowe är något alldeles speciellt. Han är skolad pomolog

i Järna och har ett unikt sätt att förmedla kunskap med både hjärta och hjärna och en djup respekt för träden.

Detta var andra året i rad som Trädgårdsstadsföreningen bjöd in medlemmar till kurs i äppelträdsbeskärning. För er som inte har träffat Joseph tidigare kan vi tillägga att det också är han som håller i den uppskattade mustprovningen under Äppelsöndagen.

Text och foto: Elisabet Engdahl Linder

En av Sveriges äppelrikaste stadsdelar

Norra Ängby är troligen, med sina förhållandevis små trädgårdar och många äppelträd, en av Sveriges äppelrikaste stadsdelar.

Äppelsöndagen Ängby torg 28 september

Äppelträden ger oss den vackraste blomningen på våren, ljuvlig skugga på sommaren och rikliga skördar på hösten. Nästan varje år får vi gott om äpplen, även om några träd valde att vila sig just i år.

Äppelträden firar vi varje år i Norra Ängby under Äppelsöndagen, eller som det blev i år: Äppelträdhelgen, med beskärningskurs på lördagen och den traditionella Äppelsöndagen på söndagen.

Vi bjuder in alla Ängbybor till pomolo-

Pomologerna Lennart Svahn och Tomas Netsborn sortbestämde äpplen under Äppelsöndagen.

gera, som kan sortbestämma våra äpplen. De visar också en inspirerande äppelutställning där man kan jämföra olika sorter. Vi ordnar mustprovning och samlar samtidigt in äpplen till årets Ängbyglögg.

Vi trodde först inte att det skulle bli

så många flaskor i år, men de som hade äpplen gav desto mer. Det blev 190 flaskor som vi säljer på årets julmarknad, första advent, vår alldeles egna Ängbyglögg, gjord på äpplen från Norra Ängby.

Text och foto: Elisabet Engdahl Linder

Trädgårdsstadsföreningens arrangemang

Vill du vara med och skapa årets festligheter i Norra Ängby?

Vill du vara med och arrangera midsommarfirande, äppelsöndag eller julmarknad i Norra Ängby under 2026?

Nu bildar vi projektgrupper och söker engagerade personer till varje arrangemang.

Du behöver inte ha erfarenhet sedan tidigare, det räcker att du är nyfiken och vill bidra. Här finns plats för dig som gillar att planera, fixa praktiska saker, stå i fikaförsäljning, ordna musik eller bara hjälpa till där det behövs. Det är ett roligt sätt att lära känna fler i området och vara med och föra våra traditioner vidare för både barn och vuxna.

Låter det intressant? Hör av dig till info@norra-angby.se så berättar vi mer.

Köp våra jubileumsböcker om Ängbys historia

Föreningen säljer nu överblivna exemplar av våra jubileumsböcker som berättar om hur Norra Ängby byggdes och har utvecklats genom åren.

Vi har även några exemplar kvar av Fyra gånger Ängby, där fyra ängbybor delar med sig av sina barndomsminnen från 1930- och 40-talen.

Priser:

60-årsboken: 50 kr

75-årsboken: 75 kr

Fyra gånger Ängby: 200 kr

Gamla nummer av tidningen och Ängbykalendern

Är du nyinflyttad eller bara nyfiken på hur Norra Ängby såg ut för 10 eller 20 år sedan? Vi har överupplagor av både Norra Ängby Tidning och Ängbykalendern från hela 2000-talet – och du får dem gratis.

Passa på innan lagret rensas.

Är du intresserad böcker eller tidningar

Hör av dig till Pelle Sahl på 070 694 81 18 eller mejla pellesahl@gmail.com

VILL DU HA EN TORR OCH VARM KÄLLARE?

Förutsättningen för det är att man värmeisolerar på väggens utsida.

Det är inte bara markvatten som orsakar fuktskador, utan kanske ännu mera innifrån kommande luft i form av vattenånga som koncentreras i väggen.

En enkel och säker lösning är Pordränmetoden. Pordrän är en fuktskyddad skiva av cellplastkuler som är värmeisolerande, dränerande, ventilerande och kapillärbrytande.

Pordrän har funnits på marknaden sedan 1965.

Ring oss för kostnadsfri rådgivning.

GT GRUNDTEKNIK I SAMARBETE MED SVENHEIMS ENTREPRENAD

Packstensgränd 5 Vällingby Ring 87 33 87/0705 - 87 33 87

GRUNDISOLERINGAR PÅLNINGSARBETEN

TRÄDGÅRDSANLÄGGNINGAR VATTEN & AVLOPP

Trädgårds Tove

Rådgivning, skötsel och beskärning

Trädgårdsmästare Tove Overödder
Beckombergvägen 39, Norra Ängby

tove.overodder@gmail.com

070 766 80 60

En riktig cykelaffär
Anno 1962

Nord's Sport & Motor

CYKLAR - TILLBEHÖR - VERKSTAD

www.nordssportmotor.se 08-376200

Richard Dybecks text till den svenska nationalsången inleddes ursprungligen med raden "Du gamla, du friska". Dybecksvägen går från Frislandsvägen till Vultejusvägen.

Dybecksvägen

Uppkallad efter fornforskaren Richard Dybeck

Richard Dybeck var en framstående fornforskare. Släkten sägs ha kommit från Tyskland eller var av vallonsk härkomst.

Dybecksvägen i Norra Ängby, som går från Frislandsvägen till Vultejusvägen, namngavs 1931.

Redan år 1597 omtalas en Simon Dybecken i Arboga. Carl Dybeck var riksdagsledamot för prästeståndet och kontraktsprost och kyrkoherde i Odensvi församling.

Richard Dybeck föddes på Odensvi prästgård 1811 som fjärde barnet av sex till Carl Dybeck och Marie Ulrica Remmer. Richard fick en gedigen utbildning. Efter att ha studerat vid universitetet i Uppsala blev han auskultant vid Svea Hovrätt. Senare verkade han som jurist i Stockholm och Eskilstuna.

Reste runt i landet

Juristbanan lämnades år 1842. Richard ägnade sig därefter på heltid åt fornforskning och folklivsforskning. Överallt i landet reste han runt och upptecknade fornminnen. Richard verkade för att fornminneslagen skulle följas. Brott mot den skulle sanktioneras. Syndande markägare nämnde han ibland i sina skrifter

Kvartersnamnen:

Dybecksvägen passerar på södra sidan kvarteren **Drakskeppet, Drakhuvudet, Ängbylunden, Spiralringen, Guldringen, Skeppsflejeln och Söljan**.

På norra sidan ligger kvarteren **Stora Ängby, Nitnageln, Hjaltet, Svärds klingan, Svärds knappen, Svärdsfästet, Torshammaren och Sköldbucklan**.

och försökte på olika sätt skrämja dem till efterrettelse. I början av industrialiseringen och urbaniseringen i Sverige hotades fornlämningarna till sin existens.

Dokumenterade folkkulturen

Dybeck reste runt på allmänna medel och publicerade sina fynd i Antikvarisk tidskrift. Självt utgav han en egen skrift Runa åren 1842 – 1878. Dybeck undersökte runinskrifter och andra fornlämningar samt dokumenterade folkkulturen i alla dess former. I tidningen publicerades hans texter om runstenar, gravhögar och arkeologiska fynd liksom även uppteck-

nade sagor, visor, danslekar, seder och bruk. Richard Dybeck påverkades av idéer från Götiska förbundet. Han upptogs mer av naturbilden och stämningen runt fornsakerna än deras historiska innebörd sett ur ett vetenskapligt perspektiv. Uppfattningen är att Runa på många sätt var en efterföljare till Götiska förbundets tidning Iduna som utgavs åren 1811 – 1824.

"Du gamla, Du friska".

Dybeck gjorde avgörande insatser för att utveckla den nationalromantiska musiken i Sverige och upptecknade och gav ut hundratals melodier från landets olika delar. Det var han som skrev texterna till Du gamla, du fria och Mandom, mod och morske män. Han höll konserter, så kallade "aftonunderhållningar". Vid den första konserten år 1844 sjöngs Sången till Norden första gången. Inledningen löd då Du gamla, Du friska. Det var efter Krimkriget som friska ändrades till fria! Då rådde finlandsaktivistiska stämningar i landet.

Skeppssättning i Bromma

Dybeck beskriver i Bromma en skeppssättning år 1866. Han nämner att han en dag överraskades av en fullständig

bevarad skeppssättning på Lövåsbacken i Ulvsunda. Den mätte han upp i fot. Graven var 59 fot lång, alltså cirka 15 meter. Bredden var cirka 4 meter. Våren 1921 noterades att denna skeppssättning täckts över av en vägbank flera meter hög och anlagd av Stockholms stad. Det är nuvarande Lillsjönsvägen. Närliggande kvarter döptes till Skeppssättningen. En minnessten sattes upp vid vägen. Den är nu försvunnen. Denna grav nämns i en handskriven notering på Antikvarisk-topografiska arkivet (ATA).

Ett sällsamt fynd

Dybecks berättelse lyder: ”Jag öfverraskades en dag af ett sällsamt fynd, en i det närmaste fullständig skeppssättning på så kallade Lövåsbacken vid Ulvsunda i Bromma socken. Den är säkerligen den enda i sitt slag i socknarne kring Stockholm. Skeppets bogspröt som är i öster har en längd af nio fot; en flat sten af fem fots bredd bildar förstäfven och derefter är själva skeppet 37 fot långt och tretton fot bredt midt öfver, smalnande mot vestra ändan, hvars aktersten nu mer icke finnes. En fördjupning i skeppet röjer skedda skattgräfningar. En aldrig fura som är inom skeppssättningen kommer att afsågas vid roten och skeppets stenar skola befrias från mossor. Omkring tjuo famnar nordvest härifrån är en väl behållen ärtehög med grof fotkedja, och norr om denna, på en höjd invid Lillsjön,

Porträttet av Richard Dybeck är en blyertsteckning skapad av Julius Wetterbergh. Originallet finns i Uppsala universitetsbibliotek.

tre mindre kullar. En sådan är äfven öster ut från skeppssättningen”.

Fornlämningen under vägen?

Det finns en avritad plan i ATA av skeppssättningen. Det exakta läget har jag inte kunnat fastställa vid inventering på platsen där den övertäckta skeppssättningen finns. Möjligen ligger fornlämningen under vägen söder om den klippa kring vilken vägen svänger,

Undersökta skeppssättningar i Sverige har visat sig innehålla gravar från bronsåldern eller vikingatiden. En skeppssättning kan vara en spetsoval stenkrets. Även stensättningar kan vara skeppsformade,

röseliknande och övertorvade. Sådana gravar kallas skeppsformiga stensättningar..

Dybeck ägnade sig på äldre dagar till att kritisera fornforskning och Riksantikvarieämbetet istället för att själv forska och insamla material. År 1845 drabbades han av ett slaganfall, fick en årlig pension av Vitterhetsakademien 1858 och avled 1877 i Södertälje. Dybeck är begravd på Norra begravningsplatsen i Stockholm.

Många kvartersnamn

Dybecksvägen passerar på södra sidan kvarteren Drakskeppet, Drakhuvudet, Ängbylunden, Spiralringen, Guldringen, Skeppsflojeln och Söljan. På norra sidan ligger kvarteren Stora Ängby, Nitnageln, Hjaltet, Svärds klingan, Svärds knappen, Svärdsfästet, Torshammaren och Sköldbucklan.

Nils Ringstedt

Litteratur:

Ringstedt, Nils. 2008. *Bromma före historien*. Med bidrag av Åke Hyenstrand och Jan Svanberg. Bromma hembygdsförenings skrift nr 2. Stockholm.

Ringstedt, Nils. 2018. *Norra Ängbys gatunamn – en färd genom Nordens historia*. Bromma hembygdsförenings skrift nr 7. Stockholm.

Vi säljer handgjorda dörrar och fönster i klassisk Bromma- och Ängbystil.

Sedan 2019 är vi återförsäljare av fönster tillverkade av Selja Snickeri i Dalarna. Vi är nu också återförsäljare av dörrar från Specialsnickeriet i Tingsryd.

Anpassas efter dina önskemål.

NORRA ÄNGBY
BYGG AB

Patrik Holmström, 0739-44 88 19, offertnorraangby@gmail.com

Hantverkare

Vill du annonsera i den här spalten
Ring Johan på 073-983 22 07.

Arkitekt hjälp med till- & ombyggnad
från skiss till färdiga bygglovshandlingar

Bengt Sigander Arkitekt SAR / MSA

www.sigander.se

Snorreavägen 19, 168 54 Bromma

073 908 31 10

Ombyggnad/tillbyggnad/stambyten

Engqvist Bygg AB

www.engqvistbygg.se

Ingentingsgatan 6, 171 71 Solna

070 529 35 22

Fönster, ombyggnad och renovering

NORRA ÄNGBY BYGG AB

offertnorraangby@gmail.com

073 944 88 19

Om & tillbyggnader, renoveringar, fasad,
badrum, målning!

Roberts hantverksservice

www.robertshantverksservice.com

Adilsvägen 16, 168 53 Bromma

070 412 63 84

Badrumsrenoveringar, till- & ombyggnad!

T.Berggren Bygg AB

Lerviksvägen 16

184 63 Åkersberga

0708371476

Totalentreprenör

J-Eklund Entreprenad AB

janne@tvatumtvabygg.se

070 783 93 75

Annonsera

Boka 4 ggr/år för 1000 kr!

Medlemsförmåner

Föreningen har placerat ut en del trädgårds-
och andra prylar för lån. Medlemmar kan
ringa och boka.

Flaggstångsvinsch

Torgil Leifsson, Jomsborgsvägen 7,

070-531 13 40, torgil.leifsson@gmail.com

Gallervält

Krister Bengtsson, Rökstensvägen 11,

08-87 22 59 / 070- 780 56 10

Fuktmätare

Fyll i formuläret på vår webbplats

www.norra-angby.se/fuktmatare.

Gratis lån mot deposition. Mer information
på sidan 5.

Elektrisk märkpena för metall

Pelle Sahl, Hirdvägen 14

070 694 81 18

Gratis lån men deposition.

Färglikare

och Tidskriften Byggnadskultur

johan.schaeffer@yahoo.se

073-983 22 07.

Gratis lån men deposition. Max 3 dagar.

Stege 9 m

Elias och Malin Diarbakerli

Franklandsvägen 29

Tel 070 424 00 61

www.norra-angby.se
facebook.com/norraangby

Norra Ängby Trädgårdsstadsförening

Föreningen välkomnar alla hushåll i Norra Ängby som medlemmar.

Medlem blir man genom att betala medlemsavgiften, som gäller för perioden april-mars. I april-maj delas ett medlemsbrev med erbjudande om medlemskap ut till alla hushåll i Norra Ängby. Medlemsavgiften (150 kr) betalas till föreningens Plusgiro 940178-7. Använd helst referenskoden i brevet som betalningsreferens samt namn och gatuadress vid betalning.

Med ditt medlemskap får du

- möjlighet att delta i föreningens alla aktiviteter under ett helt år
- ditt exemplar av Ängby-kalendern hem i brevlådan
- låna föreningens prylar; stegar, märkpenna färglikare mm
- nyttig och intressant information på föreningens hemsida och i flera Facebook-grupper

Inte minst viktigt är att du då stödjer föreningens engagemang i för Norra Ängbyborna angelägna frågor som t ex nybyggnationer i och omkring vårt område eller att sprida kunskap om och främja områdets unika karaktär.

Ansvarig för medlemsregistret är Sven Rygart, som du kan nå med epost-adressen medlemsregister@norra-angby.se

Föreningen följer regelverket kring personuppgifter; GDPR. Se hemsidan för detaljerna.

Kulturmiljögruppen inom Norra Ängby Trädgårdsstadsförening

Gruppen vill – utgående från Norra Ängby som riksintresse för kulturmiljövården:

- öka kunskapen om och medlen till bevarande av stadsdelens unika värden
- genom insamling av bakgrundsmaterial och kontakt med berörda myndigheter dokumentera stadsdelens historia
- göra fakta om våra hus och trädgårdar tillgängliga för de boende så att de kan anpassa dessa med bibehållen inneboende charm för framtida behov

Vill du engagera dig i dessa frågor är du mycket välkommen. Vi träffas ungefär var sjätte vecka.

Mejla kulturmiljögruppen medlemsregister@norra-angby.se eller Johan Schaeffer: johan.schaeffer@yahoo.se eller 0739 83 22 07.

Föreningens styrelse

Pelle Sahl, ordförande och ansvarig utgivare, 070 694 81 18, pellesahl@gmail.com

Catarina Holmqvist, sekreterare, 070 636 06 29, catarina.holmqvist@telia.com

Karin Gabrielsson, kassör, 070 794 47 02, gabrielssonkarin@gmail.se

Elisabet Engdahl Linder, Fb-redaktör, julmarknad, kalender, redaktion och äppelsöndag, 070 746 62 40, elisabet.engdahl.linder@gmail.com

Bengt Randers, administratör för hemsidan. 070 344 53 85, bengt.randers@gmail.com

Suppleanter:

Carola Bengtsson, Ängbyglöggen, och midsommar, 070 733 58 42, carola.my@hotmail.com

Eva Engfeldt, 073 987 89 95, eva.engfeldt@gmail.com

Jenny Hansson, 070 158 48 86, jennybhansson@gmail.com

Adjungerad till styrelsen:

Rolf A Olsson, tidningens producent och redaktör, 070 564 93 93, rolf@rao.se

Revisorer:

Rolf Jarlås, 073 705 87 16, rolf.jarlas@gmail.com

Lasse Johansson, 070 584 82 50, lasse.g.johansson@gmail.com

Suppleant:

Sven Rygart, ansvar för medlemsregistret, 070 518 18 51, sven.rygart@gmail.com

Valberedning:

Lotta Hirschberg, 073 997 63 39, lotta.hirschberg@gmail.com

Elina Wilgert, 070 72248 35, elina.wilgert@gmail.com

Medlemsregistret: (medlemsregister@norra-angby.se)

Sven Rygart, ansvar för medlemsregistret, 070 518 18 51, sven.rygart@gmail.com

Föreningens adress: Norra Ängby Trädgårdsstadsförening, c/o Sahl, Hirdvägen 14, 168 53 Bromma

Årsmöte

Norra Ängby Trädgårdsstadsförening

**Preliminärt datum:
17 mars 2026**

Om du har synpunkter på det vi gör och inte gör eller rentav har ett skarpt förslag, det som brukar kallas **motion**, är du välkommen att höra av dig till info@norra-angby.se eller någon annan i styrelsen före 31 januari. Mer information om årsmötet kommer i nästa nummer av Norra Ängby Tidning. Du får den i din brevlåda i början av mars nästa år.

Träffa styrelsen och grannar. Vi bjuder på fika

önskar Norra Ängby Trädgårdsstadsförening

MÅLA BROMMA
FASAD, FÖNSTER & TAK

Boka in en Fasad eller Fönsterrenovering

Välkommen till **MålaBromma**, med över 20 års erfarenhet inom fasad- och fönsterrenovering.

Vi erbjuder professionella hantverkartjänster med hög kvalitet och finish.

Kontakta oss idag för en kostnadsfri offert och besök vår hemsida för att se våra tidigare projekt och kundreferenser.

08-51 51 92 10

info@malabromma.se

www.malabromma.se

